

خبر

پیشنهاد درآمد ۱۳۰ هزار میلیاردی گمرک در بودجه

● **تسنیم:** رییس کل گمرک از پیشنهاد درآمد های ۱۳۰ هزار میلیاردی گمرک در بودجه ۹۴ خبر داد. مسعود کرباسیان درخصوص پیش‌بینی درآمد های گمرکی در بودجه سال۹۴، اظهار کرد: این رقم نسبت به سال گذشته رشد ۳۰درصدی داشته است. رییس کل گمرک ایران با بیان اینکه درآمد گمرکی پیش‌بینی‌شده در بودجه امسال ۸۶هزار میلیاردیال بود، افزود: گمرک در سال‌جاری اقدامات زیادی را برای تحقق بودجه سال۹۳ انجام داده است. وی در ادامه گفت: برای سال آینده پیش‌بینی شده که درآمد های گمرکی به ۱۳۰ هزار میلیاردیال افزایش یابد. پیش از این علی عسکری، رییس کل سازمان مالیاتی گفته بود: فکر می‌کنم درآمدهای مالیاتی در بودجه سال۹۴ بین ۷۲ تا ۷۳ هزار میلیارد تومان باشد.

بازار . یکشنبه ۱۶ آذر

طلا و سکه +	قیمت
طرح جدید	۹۵۵۰۰۰
طرح قدیم	۹۶۰۰۰۰
نیم	۴۸۰۰۰۰
ربع	۲۶۸۰۰۰
گرمی	۱۷۲۰۰۰
گرم ۱۸ عیار	۹۷۶۰۰
اونس + (دالر)	۱۱۹۴

قیمت انواع سکه و طلا در بازار رسمی قیمت در ساعت ۱۸	
ارز +	قیمت(تومان)
دالر آمریکا	۲۳۵۲
یورو	۴۱۶۰
پوند	۵۲۵۳
درهم	۹۲۰

• نرخ انواع ارز در مرافیهای مجاز تهران

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
شاخص کل	۷۱۱۷۰	-۰/۷۶
شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	۳۲۱۴/۷	-۰/۶۵
شاخص آزاد شناور	۸۱۴۹۶/۷	-۰/۷۸
شاخص بازار اول	۵۲۴۸۱/۱	-۰/۶۱
شاخص بازار دوم	۱۳۹۶۳۱/۹	-۱/۱۱
شاخص صنعت	۵۹۷۲۰/۴	-۰/۷۴

شرق: حسن روحانی روز گذشته لایحه بودجه‌ای را به مجلس فرستاده است که وابستگی دولت ایران به درآمد های نفتی را کاهش می‌دهد. در بودجه ۹۴، سهم درآمدهای نفتی، ۳۳درصد شده است. درآمد فروش نفت در بودجه ۷۱،۹۴هزار۷۵۵میلیاردتومان پیش‌بینی شده که نسبت به سال گذشته هشت‌درصد کاهش یافته است. در مقابل درآمدهای مالیاتی ۸۶هزار۱۰۹میلیاردتومان در نظر گرفته شده که ۲۲/۵درصد از بودجه ۹۳ بیشتر و بالاتر از درآمدهای نفتی قرار گرفته است. این وعده‌ای بود که حسن روحانی از آغاز دولت یازدهم داده بود و حال در دومین بودجه خود آن را محقق کرد. گرچه برخی این موفقیت را توفیق اجباری از محل کاهش قیمت نفت دانستند اما درحال این موفقیت در کارنامه روحانی ثبت شد. علاوه‌بر این در لایحه مزبور سقف بودجه کل کشور ۸۳۷هزارمیلیاردتومان در نظر گرفته شده که نسبت به رقم سال گذشته ۴/۲درصد افزایش داشته است که نسبت به تورم موجود (آبان ۹۳ حدود ۱۸/۲درصد) انقباضی محسوب می‌شود. مردان دولت یازدهم اما تلاش خود را برای افزایش بیشتر بودجه عمرانی به کار بسته و با ۴۷هزار۷۶۹میلیاردتومان اعتبار، رشد بودجه عمرانی را ۱۵/۸درصد دیده و در مقابل بودجه جاری را با ۱۱/۴درصد افزایش ۱۶۶هزار۱۰۹میلیاردتومان پیش‌بینی کرده‌اند. نفت ۷۲درصد، دلار دوهزارو ۸۵۰تومانی، افزایش ۱۴درصدی حقوق کارمندان و اتکای ۳۳درصدی بودجه به نفت از مهم‌ترین ویژگی‌های دومین لایحه بودجه دولت یازدهم است.

کسری ۴۶هزارمیلیاردتومانی

بررسی لایحه بودجه نشان می‌دهد مجموع درآمدها و هزینه‌های دولت برای سال آینده با کسری ۴۶هزارمیلیاردتومانی تراز عملیاتی همراه است. در حالی درآمدهای دولت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ حدود ۱۱۹هزارو۵۵۵میلیاردتومان برآورده شده که این منابع بدون درآمدهای ناشی از تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نمی‌تواند هزینه ۱۶۶هزارمیلیاردی دولت را پوشش داده و تراز عملیاتی را به منفی ۴۶هزارو۴۶۲میلیاردتومان رسانده است.

احتمال ۹درصدی‌شدن نرخ ارزش‌افزوده

نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده براساس تکلیف قانون برنامه پنجم در سال آینده باید به هشت‌درصد برسد، اما برای اضافه‌شدن یک‌درصد به این نرخ برای به‌داشت و سلامت، تصمیم را برعهده نمایندگان

اقتصاد

سقف بودجه کل کشور ۸۳۷هزارمیلیاردتومان تعیین شد

اتکای ۵۰درصدی بودجه جاری به درآمدهای مالیاتی

مجلس گذاشت. طبق لایحه پیشنهادی بودجه ۹۴ کل کشور، دولت در مورد مالیات بر ارزش‌افزوده آورده است، «علاوه‌بر افزایش قانونی نرخ مالیات بر ارزش افزوده موضوع تبصره ۲ بند الف ماده ۱۱۷ قانون برنامه پنجم توسعه کشور، یک واحددرصد به عنوان مالیات سلامت به نرخ مالیات بر ارزش افزوده سهم دولت اضافه و همزمان با دریافت مستقیما به ردیف درآمدی ۱۱۰۵۱۲ واریز می‌شود.»

افزایش ۵درصدی قیمت فرآورده‌های نفتی

دولت همچنین افزایش پنج‌درصدی قیمت فرآورده‌های نفتی را پیشنهاد داد. بر این اساس شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران مکلف است نسبت به نوسازی و توسعه شبکه خطوط لوله انتقال نفت‌خام و میعانات گازی و فرآورده‌های نفتی و تامین منابع مالی سهم دولت در توسعه پالایشگاه‌ها و زیرساخت‌های ذخیره‌سازی و توزیع فرآورده اقدام کند.
۴۸هزارمیلیاردتومان سقف بودجه هدفمندی یارانه‌ها
آتچه بدون تغییر ماند سقف بودجه هدفمندی یارانه‌هاست، به طوری‌که قرار است برای سال آینده هم ۴۸هزارمیلیاردتومان بودجه برای هدفمندی درنظر گرفته شود و بودجه یارانه نقدی و غیرنقدی سال آینده نیز ۴۲هزارمیلیاردتومان باشد. بر این اساس تا مبلغ ۵۲هزارمیلیاردریال در اجرای ماده۴۰ قانون هدفمند کردن یارانه‌ها برای کمک به بخش تولید، بهبود حمل و نقل عمومی و بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی و جلوگیری از آلودگی محیط‌زیست، تا مبلغ ۴۸هزارمیلیاردریال

شد. یارانه کالاها یا اساسی نیز ۱۰۰میلیاردتومان در نظر گرفته شده است. اما اعتبار یارانه‌ای برای زیرساخت مسکن مهر ۲۰۰میلیاردتومان و یارانه سود تسهیلات مسکن روستایی ۲۰میلیاردتومان پیشنهاد شد.

دولت یارانه انرژی و نان را کم کرد

دولت در لایحه پیشنهادی بودجه ۹۴ یارانه نان و انرژی را نسبت به بودجه امسال کاهش

سهم وز ار تخته‌ها در لایحه بودجه ۹۴		
عنوان	بودجه (تضایرتومان)	درصد رشد
تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۱۷۱۳۲۰	۱۴/۱
اطلاعات	۲۲۴۷۷۲۱۲	۳۵
کشور	۱۴۴۷۹۴۶۷	۲۹/۲
خارج	۱۰۲۵۷۵۱۰	۲۲/۴
دادگستری	۱۴۱۵۵۵۴	۱۶/۳
اقتصاد	۷۹۲۷۸۴۴	۲۸/۲
دفاع	۲۶۶۴۲۶۶	۲۷/۳
علوم	۱۳۲۳۰۲۲۷	۷/۷
ارشاد	۷۶۹۳۲۰۷	۲۳/۳
عنوان	بودجه (تضایرتومان)	درصد رشد
آموزش و پرورش	۲۳۰۰۰۰۰	۲۳/۴
بهداشت	۴۶۵۷۸۳۴	۵۳/۳
ثفت	۱۶۴۰۵۶۴	۳۱/۶
نیرو	۷۱۰۰۰۰۰	۳۰/۸
ارتباطات	۲۴۵۰۴۱۷	۱۰/۱
کشاورزی	۱۰۸۶۱۰۶۴	۹/۱
راه و شهرسازی	۶۵۲۷۸۴۰۵	۳۰
صنعت، معدن و تجارت	۵۵۵۱۶۲	۲۸/۶
ورزش	۴۶۵۷۸۳۴	۵۳/۳

داد. یارانه نقدی نان که در بودجه سال‌جاری سه‌هزارو ۸۰۰میلیاردتومان مصوب شده بود در لایحه پیشنهادی سال آینده به دوهزارو ۳۰۰میلیاردتومان تقلیل یافت. البته در بودجه سال‌جاری یارانه نان پنج‌هزارمیلیاردتومان و یارانه نقدی نان سه‌هزارو ۸۰۰میلیاردتومان مصوب شده که امسال یارانه نان پنج‌هزارمیلیاردتومان باقی ماند اما یارانه نقدی نان به دوهزارو ۳۰۰تومان کاهش یافت. گفتنی است یارانه شیر مدارس نیز در لایحه بودجه ۹۴ همانند سال‌جاری ۱۵۰میلیاردتومان مصوب شده است. نکته قابل توجه دیگر در لایحه پیشنهادی دولت برای بودجه سال آینده کاهش یارانه انرژی است.

۵هزارمیلیاردریال به افزایش سرمایه بانک‌ها

اما افزایش سرمایه بانک‌های دولتی در لایحه پیشنهادی بودجه ۹۴ مورد توجه دولت قرار گرفته است. بر اساس لایحه بودجه ۹۴، به دولت اجازه داده شد تا سقف پنج‌هزارمیلیاردریال وجوه حاصل از واگذاری باقیمانده سهام دولت در بانک‌ها و بیمه‌های مشمول واگذاری به افزایش سرمایه بانک‌های دولتی اختصاص یابد.

کاهش ۱۲درصدی سهم صندوق توسعه

دولت در لایحه بودجه ۹۴ پیشنهاد داده است که سهم صندوق توسعه ملی ۲۰درصد باقی بماند و سهم سالانه سه‌درصدی واریز نشود. طبق لایحه پیشنهادی بودجه۹۴ کل کشور سهم صندوق توسعه ملی از درآمدهای نفتی ۲۰درصد شده است. این در حالی است که طبق قانون برنامه پنجم توسعه سالانه باید سه‌درصد به سهم این صندوق افزوده شود.

معافیت مالیاتی حقوق و دستمزد ماهانه یک‌میلیون و ۱۵۰هزارتومان شد

در این لایحه معافیت مالیاتی حقوق و دستمزد ماهانه یک‌میلیون و ۱۵۰هزارتومان در نظر گرفته شده که در سال ۱۳میلیون و ۸۰۰هزارتومان می‌شود. طبق تبصره ۹ لایحه پیشنهادی بودجه ۹۴ کل کشور، سقف معافیت مالیاتی موضوع ماده ۵۲ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران برای سال ۹۴ مبلغ ۱۳میلیون و ۸۰۰هزارتومان در سال تعیین می‌شود و ملازاد آن به نرخ ۰۱درصد برای بخش خصوصی و دولتی و سایر دستگاه‌های اجرایی ماده۵۴ قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده۵۴ قانون محاسبات عمومی کشور تعیین می‌شود.

یادداشت

بودجه انقباضی با امید اجرایی بالا

هادی حق‌شناس

کارشناس اقتصادی

● اولین موضوعی که در بودجه ۹۴ خودنمایی می‌کند، تدوین یک لایحه بودجه انقباضی است. اگر بودجه معادل نرخ تورم سال‌جاری افزایش می‌یافت، می‌شد گفت بودجه انبساطی است اما چون هم بودجه عمومی کمتر از نرخ تورم افزایش یافته و هم بودجه جاری، می‌توان گفت دولت یک بودجه انقباضی تدوین کرده است. تنها بخشی از بودجه که انبساطی است، رقم مربوط به بودجه عمرانی است که افزایش حدود ۱۶درصدی داشته. نکته دیگر میزان واقعی‌بودن و درصـد تحقـق اعداد و ارقامی است که دولت در لایحه خود به مجلس پیشنهاد داده. اگر ارقام پیشنهادی در بودجه ۹۴ را با بودجه ۹۳ مقایسه کنیم باید گفت بودجه واقعی‌تر تنظیم شده است. تنها نکته قابل‌توجه، بودجه عمرانی است که اگرچه به‌لحاظ آماری تنها ۱۶درصد از بودجه سال ۹۳ بیشتر شده است اما باید دید بودجه ۹۳ تا چه حد محقق می‌شود؟
نهایتاً می‌توان امیدوار بود از ۴۱هزارمیلیاردتومان بودجه عمرانی سال‌جاری، ۳۰هزارمیلیاردتومان آن محقق شود و آن‌وقت فاصله میان بودجه عمرانی پیشنهادی سال ۹۴ با بودجه عمرانی محقق سال‌جاری، زیاد خواهد بود و تردیدی جدی در مورد تحقق آن وجود دارد. نکته قابل‌توجه دیگر توجه به کاهش درآمدهای نفتی است. اگرچه قیمت نفت کاهش یافته اما روند فروش نفت افزایشی است. در سال‌جاری افزایش صادرات غیرنفتی به سقف ۳۱میلیارددلار رسید و پیش‌بینی می‌شود به ۵۱میلیارددلار هم برسد و به نظر نمی‌رسد از این نظر مشکل خاصی مطرح شود. نکته دیگر اتکای قابل‌توجه دولت به درآمدهای مالیاتی و افزایش ۲۲درصدی درآمدهای مالیاتی است اما نه از طریق افزایش نرخ مالیات، بلکه قرار شده مشاغل بیشتری مشمول مالیات شوند و نمونه آن مصوبه اخیر مجلس درخصوص پرداخت مالیات توسط آستان‌قدس‌رضوی و بنیادهای زیرمجموعه نهادهای نظامی است. با افزایش دامنه مشمول مالیات‌دهندگان به‌راحتی می‌توان انتظار داشت که نه‌تنها افزایش ۲۲درصدی که رقمی بالاتر از آن هم محقق شود.

خوب‌وبد آمارهای بودجه‌ای

مهدی یازوکی

کارشناس اقتصادی

● مروری بر آمارهای ارایه‌شده در لایحه بودجه سال ۹۴ نشان می‌دهد دولت با توجه به کاهش قیمت نفت، یک بودجه انقباضی تقدیم مجلس کرده و دولت تا حد ممکن تلاش کرده هزینه‌های خود را افزایش ندهد و به سمت کاهش نسبی هزینه‌ها حرکت کرده است. اما با وجود انقباضی‌بودن بودجه، باز هم نمی‌توان امیدوار بود که تمام ارقام موجود در بودجه محقق و تأمین شود. دولت با توجه به کاهش ۳۰دلاری قیمت نفت، قیمت نفت در بودجه را ۷۲دلار اعلام کرده است؛ رقمی که به نظر می‌رسد تا حدودی خوشبینانه است و نگرانی از بابت تأمین منابع نفتی را در پی دارد یا بودجه عمرانی هم کمی اغراق‌آمیز است. در حالی بودجه عمرانی کشور در سال ۹۴ نسبت به رقم مصوب سال ۹۳ افزایش ۱۶درصدی داشته است که همواره در مورد میزان تحقق این بودجه تردیدهای جدی وجود دارد. در طول سال‌های گذشته کمتر سالی را می‌توان مثال زد که بودجه عمرانی در آن بالغ بر ۷۰درصد افزایش یافته باشد. امسال هم آمارها می‌گوید بودجه عمرانی نهایتاً تا ۳۰هزارمیلیاردتومان محقق می‌شود اما دولت پیشنهاد داده بودجه عمرانی سال آتی حدود ۴۸هزارمیلیاردتومان باشد، آن‌هم در شرایطی که ما کسری بودجه خواهیم داشت و دولت به‌مانند همه‌ساله ناچار خواهد شد از بودجه عمران کم کند و به بودجه جاری اضافه کند. اما نقطه‌قوت بودجه این است که بودجه جاری افزایش چندان زیادی نداشته است. بودجه عمومی نسبت به سال ۹۳ تنها ۱۳درصد و بودجه جاری ۱۱درصد رشد کرده است و دولت اگر مدیریت درستی داشته باشد، می‌تواند هزینه‌های مزاد خود را حذف کند. برای نمونه در بودجه سال۹۳، بودجه درنظرگرفته‌شده برای شورای نگهبان حدود ۴۴میلیاردتومان بوده که قرار بوده کمک‌های مردمی باشد. سوال این است که چرا بودجه این نهاد باید این میزان باشد و چرا باید کمک‌های مردمی از این محل انجام شود؟ دولت می‌تواند با یک بازنگری بودجه‌های اینچنینی را حذف و منابع محدود خود را مدیریت کند. یکی دیگر از موارد مورد توجه در بودجه، رشد ۲۲درصدی درآمدهای مالیاتی است. شاید در نگاه اول این درآمد کمی غیرواقعی باشد اما اگر دولت و مجلس با هم معافیت‌های مالیاتی را حذف کنند، حتی می‌توان امیدوار بود که رقمی بیشتر از ۸۶هزارمیلیاردتومان پیشنهادی در بودجه درآمد مالیاتی محقق شود.

سردار شریف تشریح کرد

نقش «قرارگاه خاتم» در پروژه راه آهن گرگان –اینچه‌برون

رسانه‌ای و عملیات روانی رسانه‌های غربی- صهیونیستی علیه فعالیت‌های سپاه و قرارگاه‌خاتم‌الانبیاء(ص) در عرصه سازندگی و توسعه کشور را برای ملت‌های منطقه به‌خوبی آشکار می‌کند.» افزود: «امروز «قرارگاه خاتم الانبیاء (ص)» علاوه‌بر تأثیرگذاری در روند رونق اقتصادی کشورها نقش خود در تقویت اتحاد و همکاری و اندیشیدن به ثبات، صلح و امنیت مشترک منطقه‌ای را آشکار کرده است و این برای جبهه معاندان نظام و ضدانقلاب به‌ویژه بیگانگان و شرکت‌های خارجی که چشم طمع به ثروت ملت ایران دوخته‌اند غیرقابل تحمل است.» سردار شریف تصریح کرد: «اقدامات سپاه و اعتماد دولت و ملت به «قرارگاه‌خاتم‌الانبیاء(ص)» در اجرای پروژه کلان و راهبردی کشور اثبات کرده است تاریخ‌مصرف جریان‌سازی‌های رسانه‌ای دشمن مبنی بر عدم‌تعامل مثبت سپاه و دولت، گذشته است و تأثیری بر افکار عمومی جامعه فہیم، هوشمند و قدرشناس ما نخواهد داشت.»

وی همچنین گفت: «امروز، دولت و ملت با قاطعیت پذیرفته‌اند که سپاه در انجام کارهای اساسی در روند پیشرفت کشور و حل نیازهای مردمی مناطق محروم، پرشور و پانگیزه و اخلاص، احساس تکلیف کرده و به عرصه‌های سخت پای می‌گازد.» مسوول روابطعمومی کل سپاه، پروژه خطریلی ۹۲۰کیلومتری گرگان – اینچه‌برون را «پروژه‌ای ممتازوالگو» قلمداد کرد و با برشماری برخی «مشخصات فنی» آن گفت: «مشخصات فنی این پروژه از جمله احداث ۲۲۰دستگاه‌یل، انجام دومیلیون مترمکعب‌خاک‌ریزی، احداث چهارایستگاه از جمله ایستگاه تَشکلیات و بزرگ اینچه‌برون به‌کارگیری هزارو ۲۰۰دستگاه ماشین‌آلات و دوهزارنیروی انسانی به روحیه جهادی و بسیجی در یک‌زمانبندی کوتاه و سریع، افزایش ظرفیت حمل‌ونقل بار و مسافر، اشتغال‌زایی در منطقه و تأمین ارتباطات فرامنطقه‌ای و بین‌المللی کشور در زمره مهم‌ترین دستاوردهای این پروژه قابل ذکر است.» سردار شریف تأکید کرد: «سرعت، کیفیت و دقت در پیشانی تمامی اقدامات «قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ص)» می‌درخشد و الگویی از یک مجموعه توانمند و بن‌بست‌شکن را ارایه کرده است.»

نگاه ویژه

چهارمین گردهمایی دستیاران جوان مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

دست می‌آید. سعید اله‌بداشتی دستیار جوان مشاور عالی ریاست با تشریح فعالیت‌های دستیاران جوان در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی گفت: دستیاران جوان با حمایت از کارآفرینان و بالاخص کارآفرینان جوان بازاری قدرتمند و حرکتی مناطق شده‌اند. وی افزود نسل سوم دارای ویژگی‌های متفاوت از نسل اول هستند زیرا تجربیات متفاوتی دارند آن‌ها تجربیات انقلاب را داشتند دو ایتّم تجربه و محیط دو ویژگی عدم کادرسازی نسل جدید مدیریتی یکی از دغدغه‌های اصلی نسل سوم است. خطر پیر شدن مدیران و عدم کادر سازی نسل جدید مدیریتی و تجربه نداشتن مدیران جوان یکی از خطراتی است که بارها بر آن تأکید کردم. اما در این میان نوع نگاه و راهبردهای رهبر معظم انقلاب تا حدی نگرانی‌ها را کاهش می‌داد. سعید اله‌بداشتی در پایان به ارایه جزئیات عملکرد دستیاران جوان در مناطق مختلف در هشت ماه اخیر پرداخت. دبیر شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی در این گردهمایی با اشاره به این موضوع که توسعه مناطق بدون مشارکت جامعه محلی بی معناست، گفت: هم اکنون در این مناطق آن‌طور که اشتغال دارند.

چهارمین گردهمایی دستیاران جوان مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی در تاریخ ۹۳/۹/۱۵ با حضور اکبر ترکان، دبیر شورای هماهنگی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی برگزار شد. در ابتدای این گردهمایی جلسه طباطبایی به عنوان یکی از کارآفرینان برتر در حوزه انرژی به ایراد سخنرانی پرداخت. طباطبایی با اشاره به نقش جوانان تأکید کرد: کشور نیاز به تولید و فعالیت در عرصه کارآفرینی دارد و از کارآفرینان برای پیشرفت کشور باید حمایت کنیم. سپس علی شمس اردکانی عضو هیات مدیره منطقه آزاد قشم به ایراد سخنرانی پرداخت؛ او گفت: برای اینکه ما بتوانیم میزان بیکاران کشور را به حداقل برسانیم و به اهداف سند چشم انداز برسیم می‌بایست اثباتش سرمایه را افزایش دهیم.

او تأکید کرد: برای این مهم می‌بایست از واردات تاحدامکان کاسته صادرات را تا می‌توانیم افزایش دهیم. در ضمن صادرات باید به سمت صادرات محصولات «های‌تک» (high tech) و صنعتی پیش برود. که این مهم و تجاری‌سازی آن و سپس توسعه محصول و انبوه‌سازی آن و در نهایت برندسازی و بین‌المللی کردن آن، به

